

Ukázka ze ŠVP-LMP ZŠ Vachkova, Praha 10-Uhřetěves

*Škola ve svých výchovných a vzdělávacích strategiích velice často používá slovo **vedeme**, které poukazuje spíše na cíl a snahu školy, ale neuvádí konkrétní způsoby a metody práce se žáky.*

5. 1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu :

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu :

Český jazyk rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků s lehkým mentálním postižením probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk je dán obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, z níž tento předmět vznikl.

Vzdělávacího obor Český jazyk a literatura je rozdělen do tří specifických složek: *Jazyková výchova*, *Komunikační a slohová výchova* a *Literární výchova*. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část *Psaní*.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Výuka probíhá ve všech ročnících na 1. i 2. stupni naší školy. To je od 1.- 9. ročníku.

Časová dotace na prvním stupni je 33 vyučovacích hodin a je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Časová dotace na druhém stupni je 19 vyučovacích hodin a 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Cílem předmětu je rozvíjet u žáků pozitivní vztah k mateřskému jazyku, zájem o literaturu a vytvářet dostatečnou slovní zásobu. Důraz je kladen na utváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Do předmětu český jazyk jsou zařazeny a realizovány tyto části průřezových témat:

- OSV - Osobnostní rozvoj – poznávání, kreativita
 - Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost
 - Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- VEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
- MKV - Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, multikulturalita a kulturní rozdíly
- EV - Vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí a základní podmínky života
- MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahů mediálních sdělení reality, fungování a vliv médií ve společnosti

V učivu, zařazeném k naplňování očekávaných výstupů, vyučující respektují individuální možnosti žáků a zároveň se u nich snaží o dosažení co nejvyšší možné úrovně znalostí, dovedností a návyků.

Výchovné a vzdělávací strategie :

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení :

- dáváme žákům příležitost pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek (učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vedeme žáky k jejich správnému používání
- zadáváním úkolů a vyhledáváním informací z různých pramenů (orientace v textu, porozumění textu) jsou žáci vedeni k samostatnému řešení
- uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň žáků a jejich míru znevýhodnění
- průběžně vysvětlujeme významy cizích výrazů a učíme je vyhledávat ve slovnících
- využíváme příklady z praktického života

Kompetence k řešení problémů :

- vedeme žáky k samostatnému řešení běžných životních situací a překonávání životních překážek
- snažíme se jít příkladem v dodržování zdravého životního stylu
- vhodně motivujeme žáky s nižšími rozumovými schopnostmi

Kompetence komunikativní :

- vedeme žáky ke srozumitelnému ústnímu projevu a vedení dialogu
- vedeme žáky k vyjadřování svých názorů a postojů a k tomu, aby uměli vhodnou formou obhájit svůj názor
- předkládáme žákům různé druhy studijních materiálů a vedeme je k samostatné práci s nimi, jejich využití ve společenském životě

Kompetence sociální a personální :

- vedeme žáky k posilování svého sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- vedeme žáky k posilování sociálního chování a sebeovládání, k vnímání potřeb starých, nemocných a postižených lidí
- starší žáky zapojujeme do organizace akcí pro mladší ročníky
- umožňujeme žákům vyjádřit své názory

Kompetence občanské :

- vedeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí
- učíme žáky zvládat komunikaci s úřady přes internet
- pořádáním besed s odborníky vedeme žáky k pochopení významu zdraví a seznamujeme je s důsledky užívání návykových látek

Kompetence pracovní :

- vedeme žáky k podílení se na vhodné úpravě pracovního prostoru a k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vedeme žáky k samostatné práci
- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů vedeme žáky k pozitivnímu hodnocení vlastní práce
- zadáváme práci a úkoly blízké k jeho zvolenému učebnímu oboru

Seznam používaných zkratk průřezových témat

V textu jsou používány zkratky pro tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – **OSV**

Výchova demokratického občana – **VDO**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – **VEGS**

Multikulturní výchova – **MKV**

Environmentální výchova – **EV**

Mediální výchova - **MV**